

Leader - lokalt inflytande och engagemang

EU:s landsbygdsprogram 2007-2013

Ett av syftena med EU:s landsbygdsprogram är att olika aktörer på landsbygden ska samarbeta mera för att driva på utvecklingen i just deras hembygd. Leader är en metod som gör det möjligt för invånare och företag på landsbygden att arbeta med lokal landsbygdsutveckling tillsammans med den offentliga sektorn i samhället. Avsikten är att med stöd av lokal kunskap och lokalt engagemang uppnå målsättningarna för utveckling av landsbygden. Leader är alltså inte en egen stödform, utan ett sätt att tillämpa en del av stöden i landsbygdsprogrammet.

Leadermetodens målsättningar är desamma som för landsbygdsprogrammet i stort, dvs att främja en ekonomiskt, ekologiskt och socialt hållbar utveckling av landsbygden. Leader som arbetsmetod har funnits inom EU sedan 1991 och är en förkortning på franska som översatt till svenska betyder "samverkande åtgärder för att stärka landsbygdens ekonomi". I Sverige har metoden använts sedan 1995 inom vissa landsbygdsområden. Nu har Leader kommit också till Skåne!

Hur går det till?

För att kunna ta del av EU-stöd genom Leader krävs det att man bildar en särskild form av lokalt partnerskap, en LAG-grupp (lokal aktionsgrupp). I gruppen ska det finnas representanter för alla tre sektorer i samhället: ideella sektorn, offentliga sektorn och privata sektorn. Den ideella sektorn kan representeras av bygdeföreningar, byalag, idrottsföreningar, kulturföreningar med flera. Representanter för den offentliga sektorn kommer främst från kommunerna, men även från exempelvis kommunala samverkansorgan (såsom SÖSK) eller regionala självstyrelseorgan. Den privata sektorn kan till exempel vara landsbygdsföretagare och företagare inom jord- och skogsbruksnäringen, eller föreningar som företräder dessa grupper.

LAG-gruppen ansvarar för att ta fram en gemensam utvecklingsstrategi för ett avgränsat geografiskt område, ett så kallat Leaderområde. Strategin lämnas in till Länsstyrelsen för bedömning. Om strategin blir godkänd kan LAG-gruppen därefter ta emot och godkänna ansökningar om stöd för olika projekt i Leaderområdet. De projektidéer som godkänns måste falla inom ramarna för den utarbetade utvecklingsstrategin för området. Projekten är med andra ord medel för att genomföra utvecklingsstrategin. Makten över medlen finns i LAG-gruppen och därmed på det lokala planet.

Leader ska medfinansieras med svenska offentliga pengar. Övrig finansiering av projekten inom Leader är privat och kan bland annat bestå av pengar och ideellt arbete.

Vad är det som är så bra med Leader?

Tidigare Leaderområden vittnar om flera fördelar med Leader. Däribland att det är en effektiv metod att öka den lokala demokratin och fördela beslutsansvar. Samarbetet mellan offentlig, ideell och privat sektor leder till andra och ofta större resultat än om var och en hade arbetat för sig. På många håll skapas också samverkansformer som lever vidare långt efter det att projektet är avslutat. Vidare kan Leaderområden ta del av finansiella resurser som annars inte skulle ha varit tillgängliga för samhällsutveckling. Detta innebär att man som projektstödssökande kan få tillgång till större resurser än om man söker övriga projekt- eller företagsstöd. Dessutom uppvärderar Leader ideellt arbete, som kan räknas in som medfinansiering i alla Leaderprojekt.

Varför behöver jag känna till Leader?

Leader innebär en unik möjlighet att flytta ner bestämmanderätten till det lokala planet. Alla boende i en bygd ges möjlighet att påverka utvecklingen i den egna regionen – ett gyllene tillfälle till inflytande för privata och ideella aktörer. Om du bor i ett Leaderområde kan du också söka stöd via LAG-gruppen om du har en idé.

Leader i sydöstra Skåne?

Under hösten 2007 hölls informations- och diskussionsmöten om Leader i vår region. Dessa syftade till att sprida kunskap om möjligheterna med Leader till företagare, organisationer och allmänheten i bygden samt till att förankra idén om att bilda ett Leaderområde i regionen och införliva ideell och privat sektor i den fortsatta processen. Mötena innebar också startskottet för arbetet med en behovsanalys för regionen, som så småningom ska utmynna i områdets utvecklingsstrategi.

Fram till senvåren/sommaren 2008 genomförs en förstudie för att förbereda bildandet av ett Leaderområde i sydöstra Skåne. Arbetet sker huvudsakligen i tematiskt definierade grupper (*besöksnäring, landsbygdens resurser och näringar, hälsa, kultur, ungdomar, infrastruktur, entreprenörskap samt miljö/klimat/ekologi*), som har till uppgift att analysera sina respektive ämnesområden på djupet och arbeta fram underlag till utvecklingsstrategin. Temagruppernas sammanställda analys ska under våren ut på remiss och ett stormöte kommer att arrangeras för att inhämta allmänhetens synpunkter.

Är du är nyfiken på hur du och ditt företag eller din organisation kan vara med och påverka utvecklingen i din hembygd och dra fördel av Leader?

Läs mer om Leaderarbetet och de olika temagrupperna på www.europadirektskane.org eller på kommunernas hemsidor. Där finner du bland annat vårt månatliga **nyhetsbrev**, som du även kan prenumerera på genom att höra av dig till mig!

Madeleine Lundin
Projektkoordinator Leader

Gamla Rådhuset
271 80 Ystad
0411-57 71 96

madeleine.lundin@europadirektskane.org

